

Forts. Mörtsjö

Ingendera av dessa byar förekommer i jordeböcker förrän efter 1795 då Mörtsjö är upptagen med endast 6 hemmansnummer då Snaten upptogs med 3 nummer. Då går ju de gamla antalen hemman i Mörtsjö ihop. Av de forna 9 skulle 3 utbrutits och bildat Snatters by och de övriga 6 blivit kvar.

Men varifrån hava de 5 nummer som bildat Östansjö by kommit? Att Östansjö by omfattar ägor som fordom tillhört Mörtsjö är uppenbart.

Huru regleringen genomfördes förklaras emellertid om ej fullständigt då man finner att i bokens marginal åtskilliga av dessa antecknats som hemman i Östansjö med nya nummer.

Så uppgives Mörtsjö nr 3 som Östansjö nr 2, Mörtsjö nr 5 som Östansjö nr 3, Mörtsjö nr 7 som Östansjö nr 1, Mörtsjö nr 8 som Östansjö nr 4, Mörtsjö nr 9 som Östansjö nr 5.

Härigenom får man förklaringen på uppkomsten av den nya byn Östansjö. Ägorna till de nya Östansjö-hemmanen är de forna Mörtsjö hemmanens områden öster om Mörtsjön.

(Enligt Häradsrättens fastebrev 20 febr. 1808 var det Nr 6 Mörtsjö som motsvarade Östansjö nr 1) Sedan sålunda 5 hemman fråndrages det i husförhörsboken upptagna 13 återstår 8 men huru de tre hemman till den nya byn Snaten då reglerats har jag f.n. ej kunnat se. Till en början förekommer i en senare husförhörsbok att båda byarna upptagas tillsammans Mörtsjö och Snaten.

År 1719 härjades Mörtsjö av en eldsvåda så ödelade så när hela byn. Gården Mon torde undgått förödelsen. De flesta av byns gårdar har säkerligen stått tätt sammanbyggda.

Vid återuppbyggandet flyttades de till lämpliga gårdsplatser.

Källa: E.G. Wengelins byar